

Traficomin hankeavustusten hankekortti

Hankekortti julkaistaan valtionavustusten verkkosivuilla.

Oulun seudun pyöräpysäköinnin kehittäminen

16.12.2024

Avustuksen saaja	Oulun kaupunki	
Osallistujat	Oulun kaupunki sekä Hailuoto, Ii, Kempele, Liminka, Muhos ja Tyrnävä	
Aikataulu	2/2024	11/2024
Hankkeen tavoite ja sisältö, kohde-ryhmä	Hankkeen tavoitteena on pyöräpysäköintimahdollisuuksien lisääminen ja laadun parantaminen Oulun seudulla. Kehittämiskohteiden tunnistaminen ja periaateratkaisujen laatiminen luovat pohjaa jatkosuunnittelulle sekä helpottavat pyöräpysäköinnin huomioimista muun muassa tie- ja katurahankkeissa. Suunnitelma helpottaa myös pyöräpysäköinnin parantamista erillishankkeiden kautta. Työn konkreettiset tavoitteet ovat: 1. Tunnistaa liityntäpysäköinnin kannalta keskeisimmät joukkoliikennepysäkit sekä laatia pyöräpysäköinnin periaateratkaisut erilaisille pysäkkityypeille. 2. Tunnistaa pyöräpysäköinnin tarpeet asutuskeskusten yleisillä alueilla ja julkisten palvelujen läheisyydessä sekä pyöräpysäköinnin periaatteiden määrittäminen. 3. Tunnistaa kiireelliset kehityskohteet (1 kpl/kunta) ja mahdollistaa niiden nopea totutus ideasuunnitelmien avulla. 4. Lisätä tietoisuutta pyöräpysäköinnin tarpeista niin suunnittelijoiden kuin päättäjien parissa. 5. Hankkeen tuloksena syntyviin periaatteisiin sitoutuminen. Hanke muodostuu kahdesta kokonaisuudesta, joita suoritetaan pääasiassa yhtä aikaa: 1. Liityntäpysäköinti joukkoliikennepysäkeillä - Menetelmän tarkentaminen ja lähtötiedot - Pysäköintipotentiaalin ja paikkamäärien mallintaminen - Nykytilan selvittäminen ja vertaaminen tavoitteeseen - Periaateratkaisujen määrittäminen (noin 10 kappaletta) 2. Julkiset palvelut ja yleiset alueet - Asutuskeskusten ydinalueet • Nykytilanteen ja kysynnän selvittäminen kartta- ja katurätkymätkasteluin ja valituissa kohteissa maastokäynnein • Pyöräpysäköinnin periaatteiden määrittely yleisimmille palveluille • Kartat pyöräpysäköintiä synnyttävistä kohteista, nykyisestä pysäköinnistä ja pyöräpysäköinnin kehityskohteista - Julkiset palvelut asutuskeskusten ydinalueiden ulkopuolella • Valmiiden luokittelujen selvittäminen ja lähtötietojen kerääminen, tarvittaessa kuntien haastattelut • Periaatteiden määrittely yleisimmille julkisille palveluille luokittain. - Alustavat ideasuunnittelut kiireellisimmän toteutettavista kohteista, 1 kpl/kunta. Ideasuunnitelmissa määritetään pyöräpysäköinnin sijainti, reunaehdot ja kustannukset. Ideasuunnitelmat toimivat jatkosuunnittelun ja hankkeiden ohjelmoinnin lähtötietoina.	

	Työn kohderyhmänä ovat Oulun seudun asukkaat, erityisesti pyöräilijät ja joukkoliikenteen käyttäjät. Oulun keskustan alue sekä Tuira on rajattu tämän työn ulkopuolelle.
Ennakoitu tulos	Työn lopputuloksia ovat seuraavat: 1. Liityntäpysäköinti joukkoliikennepysäkeillä - Kartta ja paikkatietoaineisto joukkoliikennepysäkkien liityntäpyöräpysäköinnin potentiaalista sekä luokittelu potentiaalin mukaan. - Taulukko, jossa pysäkit on luokiteltu pyöräpysäköinnin kehittämistarpeen mukaan. - Periaatekortit (n. 10 kpl) pyöräpysäköinnistä erityyppisillä pysäkeillä. 2. Julkiset palvelut ja yleiset alueet - Kartat pyöräpysäköinnin kehityskohteista asuinkeskusten ydinalueilla. - Pyöräpysäköinnin periaatteet yleisillä alueilla/yleisimmille julkisille palveluille. - Ideasuunnitelmat kiireellisimmistä kehityskohteista (1 kpl/kunta). Ideasuunnitelmissa määritellään tarkemmin pyöräpysäköinnin sijainti, reunaehdot sekä kustannukset.
Lisätietoja hankkeesta	Hankkeen yhteyshenkilö: Anne Herranen, anne.herranen@ouka.fi, puh. 044 703 2209 Yhteydenotot ensisijaisesti sähköpostitse.

Hankkeen päättyessä täydennetään:

Tulokset	Hankkeen tuloksena valmistui seudullinen pyöräpysäköinnin kehittämissuunnitelma, joka toteuttaa Oulun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmaa sekä seudun kuntien laatimia kävelyn ja pyöräilyn edistämishojelmia. Suunnitelmassa laaditut ohjeet ja määritelmät antavat hyvät edellytykset pyöräpysäköinnin kehittämiseksi. Suunnitelma helpottaa pyöräpysäköinnin jatkosuunnittelua sekä parantaa valmiutta viedä kehittämiskohteita osaksi suunnittelu- ja investointiohjelmia. Valmistuneet aineistot: - Oulun seudun pyöräpysäköinnin kehittäminen raportti ja liitteet (https://wp.ouunliikenne.fi/wp-content/uploads/2024/12/Oulun_seudun_pyorapysakoinnin_kehittaminen_raportti_ja_liitteet.pdf) - Erilliset liiteaineistot (ei julkisesti saatavilla): 1. Asutuskeskusten pyöräpysäköinti (kuntakohtaiset aineistot +paikkatieto) 2. Kuntakohtaiset ideasuunnitelma 3. Pysäkkien luokittelu ja toimenpiteet (paikkatieto+excel) Suunnitelmassa esitetyt periaatteet viedään Oulun kaupungin osalta osaksi suunnittelua ohjaavaa kaupunkitilaohjetta. Näin suunnitteluperiaatteita saadaan jalkautettua osaksi suunnittelua mahdollisimman tehokkaasti. Hankkeen päätyttyä on tarve ohjelmoida tunnistettuja pyöräpysäköinnin kehittämiskohteita, jotta niitä saadaan vietyä systemaattisesti jatkosuunnitteluun ja toteutukseen.
-----------------	---

Miten tavoitteet toteutuivat?	Hankkeelle asetetut tavoitteet ovat toteutuneet hyvin. Alla on esitetty asetettujen konkreettisten tavoitteiden toteutuminen: 1. Liityntäpysäköinnin kannalta keskeiset pysäkit on tunnistettu, pysäkit on luokiteltu liityntäpysäköinnin tarpeen mukaan ja pysäkeille on esitetty kohdekohtaiset tavoitetilat ja toimenpidetarpeet. Erilaisille pysäkkityypeille on laadittu periaateratkaisut. 2. Pyöräpysäköinnin tarpeet asutuskeskusten yleisillä alueilla ja julkisten palvelujen läheisyydessä on tunnistettu ja pyöräpysäköinnin suunnitteluperiaatteita on määritetty. 3. Kiireelliset kehityskohteet (1 kpl/kunta) on tunnistettu ja kohteiden nopea toteutus on mahdollistettu ideasuunnitelmien avulla. 4. Hankkeen aikainen ohjausryhmätyöskentely sekä kuntahaastattelut ovat osaltaan lisänneet tietoisuutta pyöräpysäköinnin tarpeista. Päättäjien tietoisuus lisääntyy, kun työtä esitellään heille. 5. Hankkeessa määriteltyjä periaatteita on käsitelty kunnissa laaja-alaisesti eri toimialojen kanssa (esim. tilapalvelut, liikuntapalvelut, katu- ja liikennesuunnittelu, vihersuunnittelu). Laaja-alainen osallistaminen tehostaa periaatteisiin sitoutumista. Oulun kaupungin osalta suunnitteluperiaatteet viedään osaksi suunnittelua ohjaavaa kaupunkitilaohjetta.
Arvio hankkeen vaikutuksista	Kaikkia työllä tavoiteltavia vaikutuksia ei voida vielä tässä vaiheessa mitata tai arvioida. Alla arvio työlle asetettujen vaikuttavuustavoitteiden toteutumisesta: - Työssä tehdyt ohjeet ja määritelmät antavat hyvät edellytykset pyöräpysäköinnin kehittämiseksi. Pyöräpysäköinnin huomioon ottaminen suunnittelussa ja hankkeiden toteuttaminen on kuitenkin kuntien omalla vastuulla ja tapahtuu hankkeen jälkeen. Oulun kaupungin osalta pyöräpysäköinnin suunnitteluperiaatteet sisällytetään osaksi suunnittelua ohjaavaa kaupunkitilaohjetta. - Työn aikana kuntien tietoisuus pyöräpysäköinnin tarpeista sekä pyöräpysäköinnin laadullisista ja määrällisistä vaatimuksista on lisääntynyt. - Kun kuntien edustajilla on parempi tietoa pyöräpysäköinnin tarpeista ja vaatimuksista, on todennäköistä, että pitkällä aikavälillä pyöräpysäköinnin käytettävyyttä, turvallisuutta ja laatua paranevat. Seudullinen ohje esitellään päättäjille jokaisessa kunnassa, mikä parantaa sen vaikutusta. - Liityntäpysäköintiin esitettyjen toimenpiteiden toteuttaminen tulee todennäköisesti lisäämään liityntäpyöräilyn määrää, joukkoliikenteen käyttöä sekä helpottamaan ympärivuotista pyöräilyä. - Työssä laaditut periaatteet pyöräpysäköinnin laadusta ja telinemallista tulevat pitkällä tähtäimellä parantamaan pyöräpysäköinnin turvallisuutta.
Mitä opittiin? Mitä kannattaisi tehdä toisin?	Työ onnistui kokonaisuudessaan hyvin ja suunnitelman mukaisesti. Seudullinen yhteistyö lisäsi laaja-alaisesti tietoisuutta pyöräpysäköinnin kehittämistarpeista ja pyöräpysäköinnin vaatimuksista. Myös kokemuksia nykyisistä pyöräpysäköintiratkaisuista saatiin jaettua hyvin kuntien välillä. Jotta selvityksen tuloksia saadaan jalkautettua on jokaisen kunnan osaltaan sitouduttava määritettyihin periaatteisiin sekä ohjelmoitava tunnistettuja kehittämiskohteita osaksi suunnittelu- ja investointiohjelmiaan. Suunnitelman jalkauttamisesta kuntatasolla olisi ollut hyvä jo työn aikana keskustella tarkemmin. Jatkoa voidaan onneksi käsitellä osana Oulun seudun käpy-työryhmän toimintaa.